

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

**A Study of the Condition of Academic Administration in Small Schools
Under the Office of Kamphaengphet Primary Education Service Area 2**

ธัญลักษณ์ ลือยศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Tanyalak Lueyot

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

E-mail: myfurn.tanya1992@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 105 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 83 โรงเรียน โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ

คำสำคัญ : โรงเรียนขนาดเล็ก; สภาพการบริหารงานวิชาการ

Abstracts

This research aims to study the condition of academic administration of small schools under the office of Kamphaengphet Primary Educational Service Area 2. The participants in this research were 105 schools under the office of Kamphaengphet Primary Educational Service Area 2. The 83 schools were randomly assigned by stratification. The data were collected by using a Rating Scale questionnaire about the condition of academic administration According to National standard in Standard 1 and total 5 side were the followare 1) curriculum development of educational institutions 2) teaching and learning management 3) educational measurement and evaluation 4) internal supervision 5) media use innovation and technology for education and 6) in classroom research The statistics used to analyze the data were mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.).

The results showed that The condition of academic administration of small schools Under the Office of Kamphaengphet Primary Educational Service Area 2, it was at a high level $\bar{X} = 4.28$ and S.D. = 0.18. The side with the highest mean is The aspect of supervision within the educational institutes was at a high level, followed by the evaluation and evaluation of learning outcomes. media use Innovation and Technology for Education in teaching and learning management in classroom research and the development of educational institutions' curricula, respectively.

Keywords : Small Schools; Condition of academic administration

บทนำ

ในสภาพของสังคมปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทมากขึ้น สังคมไทยจึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การศึกษาจึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความก้าวหน้า และเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ช่วยฝึกทักษะการคิด กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 3)

สภาพการบริหารจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2562 : ออนไลน์) พบว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการศึกษาค่อนข้างสูง แต่ในขณะเดียวกันสถานศึกษาขนาดเล็กยังไม่มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ เนื่องจากมีเหตุปัจจัยหลายด้าน เช่น ความขาดแคลนด้านบุคลากร ขาดแคลนด้านการเงินและงบประมาณ บุคลากรที่ไม่สามารถเกลี้ยให้ตรงกับความต้องการหรือเหมาะสม บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ แผนการใช้จ่ายระบบข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นระบบที่ดี ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกระทรวง เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาและนโยบายของรัฐบาลโดยเฉพาะนโยบายเร่งด่วนเรื่อง การเตรียมคนสู่ศตวรรษที่ 21

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญที่สุด ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นงานรองที่คอยสนับสนุนงานวิชาการ เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งการศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวข้องกับงานด้านหลักสูตรคือมีการนำหลักสูตรไปใช้การวางแผนและการจัดการเรียนการสอน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ งานวัดผลและประเมินผล งาน นิเทศการศึกษา และการประชุมอบรมทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะทุกงานกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการล้วนต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายในการสร้างเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารและจัดการศึกษาโดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม และจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ซึ่งครอบคลุมขอบข่าย

ของการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ให้ดียิ่งขึ้นในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 105 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 83 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 43) ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ และกำหนดสัดส่วนแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 83 คน และครูวิชาการ 83 คน รวมทั้งสิ้น 166 คน และได้รับการตอบแบบสอบถามจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือแบบสอบถามโดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 121) และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ทำให้เกิดความเหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างข้อคำถาม

2. นำส่วนประกอบของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กมาจัดทำเป็นร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ผู้ศึกษาได้สรุปจากคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 41) โดยศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

3. เรียบเรียงการเขียนแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการศึกษาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาตามความเหมาะสม

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบและให้เป็นข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงให้เหมาะสมหลังจากนั้นจึงได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารการศึกษา ด้านวิชาการ และด้านวัดผลประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ซึ่งต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 63) โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาตามเกณฑ์ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อนำมาพิจารณาหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 77) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.885

8. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (Try out) นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และนำไปจัดพิมพ์เพื่อรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

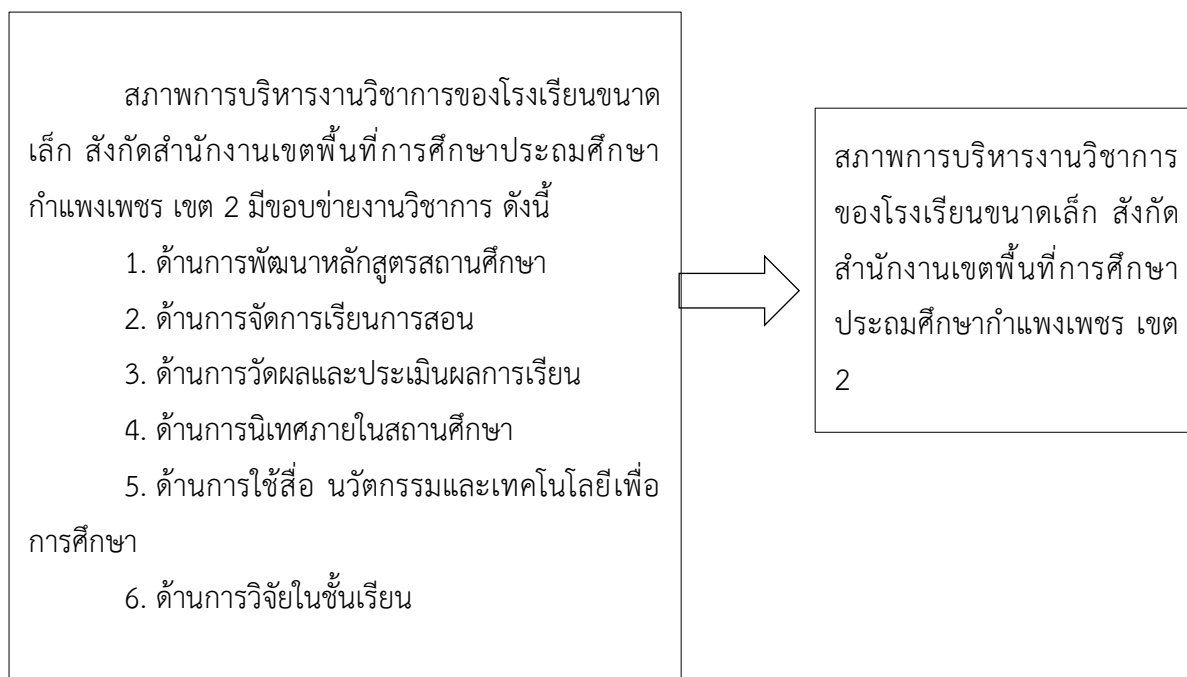
1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทำหนังสือส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

2. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่คุณวิจัยได้จำหน่ายซองถึงผู้วิจัยพร้อมติดแสตมป์ไว้เรียบร้อยแล้ว และแบบสอบถามส่วนหนึ่งผู้วิจัยส่งไปยังสถานศึกษาและติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง จำนวน 166 ฉบับ

3. ผู้วิจัยติดตาม รวบรวมแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ตามกรอบการบริหารและการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครอบคลุมขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก 6 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยแสดงความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 โดยจุดมุ่งหมายของงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย มุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 83 คน และครูวิชาการ 83 คน รวมทั้งสิ้น 166 คน โดยส่งแบบสอบถามจำนวน 166 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวม

ด้าน	การบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็ก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.23	0.22	มาก	6
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.24	มาก	4
3	ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	4.30	0.26	มาก	2
4	ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.30	0.25	มาก	1
5	ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.29	0.21	มาก	3
6	ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.24	0.33	มาก	5
รวม		4.28	0.18	มาก	

จากตารางพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารกำหนดการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ครูวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) 3) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในภาพรวมอยู่

ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารกำหนดให้มีการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดให้มีการดำเนินการตัดสินและอนุมัติผลการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารกำหนดการดำเนินการจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$)

4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารดำเนินการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$)

5) ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำทะเบียนสื่อที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารดำเนินการประชุมครู เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

และ 6) ด้านการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ โดยกระบวนการวิจัยระหว่างโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารกำหนดให้ดำเนินการทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการสรุปผล สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการกำหนดการติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน จัดกิจกรรมจากประสบการณ์จริง ปฏิบัติจริงและให้ผู้เรียนได้รู้อย่างต่อเนื่อง มีการจัดบรรยากาศ

สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียนการสอน มีการจัดทำ ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรนาท มีศิลป์ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชรเขต 2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของสมิตานัน ทิพย์ศรีหา (2560 : 126) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า สภาพ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา รองลงมา คือ ด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ตามลำดับ และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของมณีวรรณ แหวนหล่อ (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของ ครูในระดับประถมศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของครูในระดับประถมศึกษาโดยรวมและราย ด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผลและ เทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติงานต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 รายงานพบว่า ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และมี ค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตาม ขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรรณิกา โกสนเทียะ (2562 : 66) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ปทุมธานี พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนที กาสมณี (2563 : 78) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนองค์การ บริหารส่วนจังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนองค์การ บริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ซึ่งหากพิจารณาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในด้านรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ร่วมวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา มีการสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาทำให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชุติภรณ์ นวลนุช (2558 : 120 - 121) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีการนิเทศกันเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษา โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ภายในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้ดีขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา โกสณเฑาะ (2562 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการนิเทศการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาและด้านสื่อการสอน ตามลำดับ โดยพบว่าประเด็นเกี่ยวกับสถานศึกษานิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยะพร เขียวอินทร์ (2562 : 103) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากด้านที่สูงที่สุด 3 อันดับ คือด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหาร และครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอย่างดี เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งโรงเรียนผู้ปกครอง และชุมชนในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชลทิ กาศมณี (2563 : 82) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินปัญหาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนา จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.2 จากผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรตระหนัก และให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระตุ้น และให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา เกิดกำลังใจทำให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มใจ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการศึกษาเฉพาะสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยศึกษาความคิดเห็นในภาพรวมจากการเก็บข้อมูลผู้อำนวยการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และข้าราชการครู (ครูวิชาการ) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการพิจารณาศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายและตัวแปรด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและหลากหลาย เช่น อายุ เพศ ประสบการณ์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเชิงลึก และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาในลักษณะของวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการสังเกต หรือสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และมีความหลากหลายในการศึกษางานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (2562). *สารสนเทศและข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา*. กำแพงเพชร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สุรนาท มีศิลป์. (2559). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2*. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมิตานัน ทิพย์ศรีหา. (2560). *สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มณีวรรณ แหวนหล่อ. (2561). *สภาพการบริหารงานวิชาการของครูในระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต.

- กรรณิกา โกสั่นเทียะ. (2562). *การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชลนที กาตมณี. (2563). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ชุลีภรณ์ นวลนุช. (2558). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอเทิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ปิยะพร เขียวอินทร์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.